

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Vispārējie principi iepirkumu procesa nodrošināšanai

**Lektore: Kristīne Zubkāne,
Publisko iepirkumu eksperte**

BVK
Profesionālās pilnveides un profesionālās
tālākizglītības iestāde

Apmācību saturs

- Publiskā iepirkuma jēdziens – procedūra/mehānisms/kārtība publisko līdzekļu racionālai un caurskatāmai izmantošanai

- Galvenie normatīvie akti:

Publisko iepirkumu likums

Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums

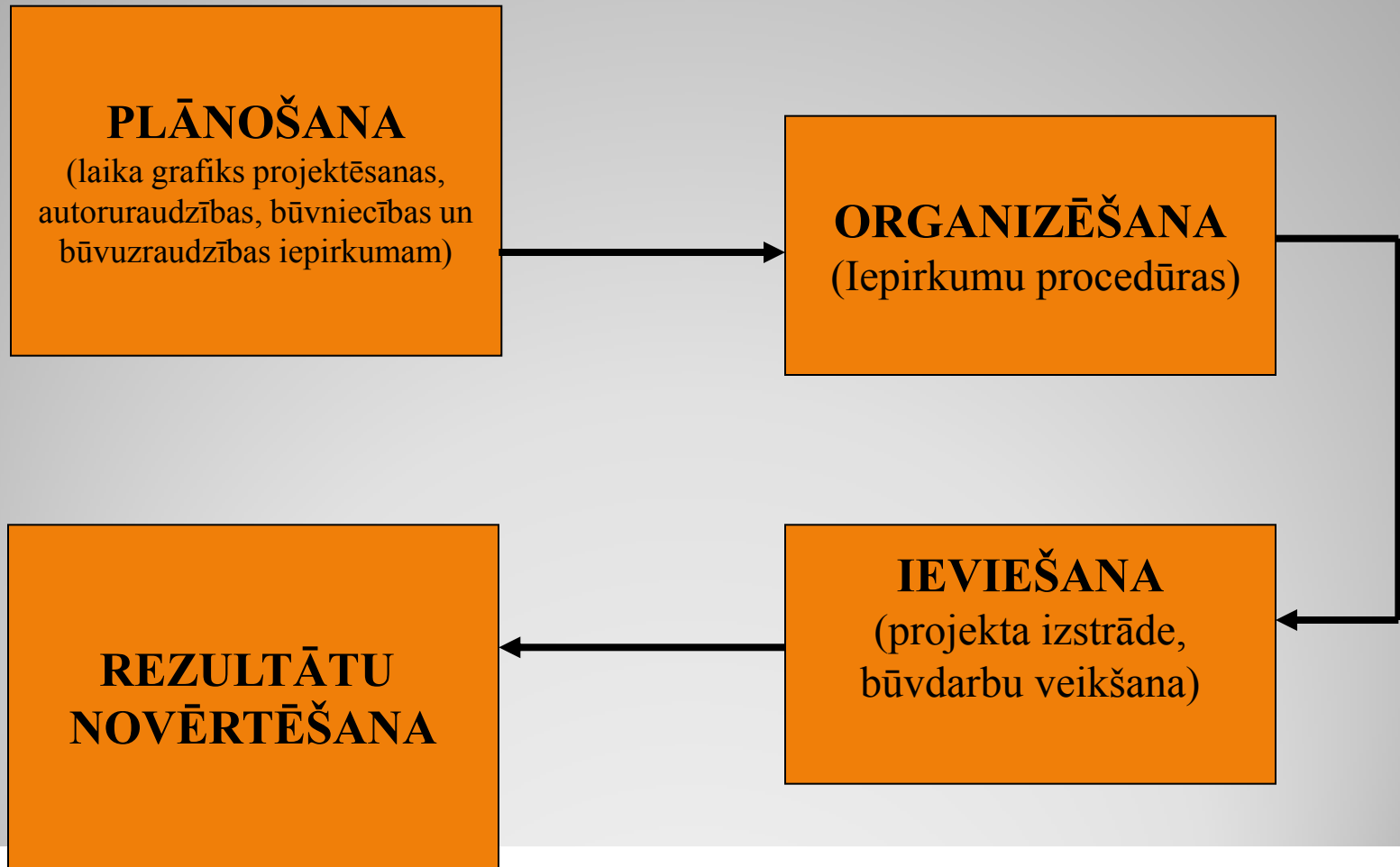
Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likums

Publiskās un privātās partnerības likums

Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likums

Iepirkumu strukturēšana un izsludinašana

Iepirkumu plānošana

Iepirkumu plānošana

- Katrs iepirkums sasniedz konkrētu pasūtītāja vajadzību
- Kas veido vienu iepirkuma priekšmetu
- Kā noteikt līdzīgu funkcionalitāti, vienu piegādātāju loku, laika periodu
- Arī iespēja plānot iepirkumu un finansējuma esamība var tikt ņemta vērā, nosakot iepirkuma priekšmeta vienotību

Paredzamās līgumcenas noteikšanas principi

- Paredzamo līgumcenu nosaka bez PVN
- PVN ir vienīgais nodoklis, kuru neņem vērā paredzamās līgumcenas noteikšanā (jāatceras, nosakot fizisko personu pakalpojumu paredzamo līgumcenu !)
- Paredzamā līgumcena ir visa samaksa, ko saņems līguma izpildītājs (līgumcenu nosaka no piegādātāja viedokļa - jāatceras gadījumos, kad daļu atlīdzības maksā gala saņēmējs – piemēram ēdināšanas pakalpojumu gad.)
- Līgumcenā jāierēķina jebkuru nākotnes izvēles iespēju un jebkurus līguma papildinājumus

Jāņem vērā!

Nepareizi aprēķināta vai prognozēta (piemēram, pārāk maza) paredzamā līgumcena neatbrīvo pasūtītāju no atbildības par nepareizi veiktu iepirkumu!

Uzmanību!

- Nav atļauts sadalīt daļās būvdarbu projektus, paredzamās piegādes vai pakalpojumus, lai izvairītos no attiecīgās iepirkuma procedūras piemērošanas.
- Paredzamās līgumcenas noteikšanai nav atļauts izmantot tādu metodi, kas vērsta uz likumā noteikto iepirkuma procedūru nepiemērošanu.
- Piemēri – vairāki secīgi veikti būvdarbu iepirkumi vienā objektā, standarta būvuzraudzības pakalpojumi vairākiem objektiem.

- Ja iespējamo publisko būvdarbu vai pakalpojumu līguma priekšmetu var sadalīt daļās, **vienlaikus** slēdzot līgumu par katru daļu vai
- ja paredz iepirkt **līdzīgas** preces, **vienlaikus** slēdzot vairākus publiskus piegādes līgumus tā, ka tie ir līgumi par daļām, **paredzamo līgumcenu nosaka kā visu daļu līgumcenu kopējo summu**
  - Pasūtītājs šā likuma prasības var piemērot katrai daļai, ja daļu kopējā summa ir vienāda ar attiecīgajām likuma 8.pantā minētajām līgumcenu robežām vai lielāka.
  - **Secināms:** ja pasūtītājs iepirkumam, kura kopējā līgumcena atbilst konkursam, rīkos divus konkursus, tas nebūs izvairījies no likumam atbilstošas iepirkuma procedūras rīkošanas.

Partneris projektā?

- ES projekta finansējuma saņēmējs ir atbildīgs par projekta finansējuma izlietojumu
- Ja sadarbības partnerim paredzēts nodot publisku pakalpojuma/piegādes/būvdarbu līgumu, partnera izvēlei piemērojamas publiskā iepirkuma procedūras
- Nav atļauts sadalīt vienveidīgus iepirkumus starp projekta sadarbības partneriem
- Ko partneri var iepirkt kopā?
- Kādas ir katra projekta partnera specifiskās vajadzības?

Nepareizas plānošanas sekas pasūtītājam:

- Iepirkuma procedūru pārtraukšana
- Nepieciešamība pēc papildu apjomiem
- Nepieciešamība mainīt iepirkuma priekšmetam izvirzītās prasības
- Grozījumi iepirkuma līgumā
- Neattiecināmas izmaksas

**Iesniegumu izskatīšanas
kārtība
Iepirkumu uzraudzības
birojā**

(IUB)

Iesniegumu izskatīšana IUB

- Noteikti jāplāno laika grafikā
- Gatavošanās izskatīšanai
- Ja iepirkums tiek pārtraukts, tad pārtraukšanas pamatojumam jābūt objektīvam!
- Jānodrošina visas pamatojošās informācijas saglabāšana!

**Kandidātu un pretendentu
izslēgšanas nosacījumi –
Publisko iepirkumu likuma
39. panta piemērošana
iepirkuma procedūrās**

Ko pasūtītājs pārbauda?

- Darba tiesību pārkāpumu esamību
- Konkurences tiesību pārkāpumus
- Nodokļu parādu esamību/neesamību
- Amatpersonu sodāmību
- Pretendenta maksātspēju

Iepirkumu centralizācija un elektroniskās iepirkumu sistēmas lietošana

Iepirkumu centralizācija

- Likumā noteiktajos gadījumos pasūtītājs, kas ir **tiešās pārvaldes iestāde**, nepiemēro 8.panta pirmajā daļā noteiktās iepirkuma procedūras un neveic iepirkumu likuma 8.¹ pantā noteiktajā kārtībā, bet iepērk preces un pakalpojumus no centralizēto iepirkumu institūcijas vai ar tās starpniecību.

Centralizēto iepirkumu institūcija

iepirkums, kuru atbilstoši Publisko iepirkumu likuma prasībām pasūtītājs – **centralizēto iepirkumu institūcija** – veic citu pasūtītāju vajadzībām.

Centralizēto iepirkumu institūcija ir pasūtītājs, kurš iepērk preces un pakalpojumus vai veic iepirkuma procedūras publisku būvdarbu, piegādes vai pakalpojumu līgumu vai vispārīgo vienošanos noslēgšanai citu pasūtītāju vajadzībām

Iepirkumu centralizācija

- Tiešās pārvaldes iestādēm Ministru kabineta noteiktajos gadījumos **ir obligāti preces un pakalpojumus iegādāties** no Ministru kabineta noteiktajām centralizēto iepirkumu institūcijām vai ar to starpniecību, ja attiecīgās preces vai pakalpojumi ietilpst Ministru kabineta noteiktajā preču vai pakalpojumu grupā un to **līgumcena 12 mēnešu laikā attiecīgajā preču vai pakalpojumu grupā ir 100 latu vai lielāka.**

Iepirkumu centralizācija

□ Ministru kabinets **ir noteicis:**

- 1) gadījumus, kad pasūtītājam (tiešās pārvaldes iestāde) ir obligāti preces vai pakalpojumus iegādāties no centralizēto iepirkumu institūcijām vai ar to starpniecību;
  - 2) preču un pakalpojumu grupas;
  - 3) attiecīgās centralizēto iepirkumu institūcijas un to sniegto pakalpojumu izmantošanas nosacījumus.
- Pārējie publiskā sektora pasūtītāji iepirkumu centralizāciju realizē pēc saviem ieskatiem.

Elektronisko iepirkumu sistēma

- VRAA veikto centralizēto iepirkuma procedūru rezultātā tiek noslēgtas vispārīgās vienošanās par standartizētu preču un pakalpojumu piegādi valsts un pašvaldību iestāžu vajadzībām
- Pasūtītāji, kas pievienojušies attiecīgajai vispārīgajai vienošanās, izmanto elektronisko katalogu, lai noslēgtu iepirkuma līgumus (veiktu pirkumus Elektronisko iepirkumu sistēmā)

IUB pirmspārbaudes un iepirkumu plāni

ES fondu finansēto projektu iepirkumu plānu pirmspārbaude

- Finansējuma saņēmējs pēc līguma vai vienošanās noslēgšanas iepirkuma plānu iesniedz atbildīgajā iestādē vai sadarbības iestādē.
- Atbildīgā iestāde vai sadarbības iestāde pārbauda vai plāns aizpildīts saskaņā ar MK noteikumu 4.pielikumu, pārbaudīto plānu nosūta IUB.
- Iepirkuma plānu aizpildīšana pirms līguma vai vienošanās par projekta realizāciju noslēgšanas.

Iepirkumu plāna aizpildīšana

- Plānu aizpilda finansējuma saņēmējs
- Ja finansējuma saņēmējs plāno izmantot centralizēto iepirkumu institūcijas starpniecību (piemēram, elektronisko iepirkumu sistēma), to norāda iepirkuma plānā
- Ja plānots “mazais iepirkums”, arī to vēlams norādīt iepirkuma plānā

Būtiskākās problēmas darba organizācijā

- netiek apkopota un iesniegta informācija par aktualizētajiem iepirkumiem (netiek aktualizēti iepirkuma plāni)
- aktualizētie plāni nereti vairāk sniedz informāciju par jau veiktajiem iepirkumiem, nevis plānotajiem iepirkumiem
- Iestādēm nav izstrādāta iekšējā iepirkumu veikšanas kārtība
- Netiek veikta objektīva tirgus izpēte

Pirmspārbažu veikšanas plusi

- savlaicīgi konstatētas neatbilstības iepirkuma dokumentācijā un norisē;
- pasūtītāju izglītošana;
- mazāks risks, ka tiks iesniegts iesniegums (sūdzība) Iepirkumu uzraudzības birojā vai ka iesniegums (sūdzība) tiks atzīts par pamatotu;
- starpniekinstitūcijām nav nepieciešamība lūgt pēcpārbaudi par attiecīgo iepirkumu;
- tiek novērsta situācija, ka attiecīgas procedūras pēcpārbaudes rezultātā tiek konstatētas neatbilstības, kuras nav iespējams vairāk labot, kā rezultātā tiktu pieņemts lēmums par izdevumu neattiecināšanu

Publisko iepirkumu procedūras

Līgumcenu robežas

**Piegādes,
pakalpojumi**

ES direktīvu sliekšnis

**Atklāts/slēgts konkurss,
sarunu procedūra, konkursa dialogs, metu konkurss**

8.¹ pants

0

3000

10 000

20 000

8.¹ pants

92 053

120 000

3 540 500

**Atklāts/slēgts konkurss,
sarunu procedūra, konkursa dialogs,
metu konkurss**

Būvdarbi

**ES direktīvu
sliekšnis**

Iepirkuma metodes

- “Mazais” iepirkums

- Iepirkuma procedūras:

Atklāts konkurss

Slēgts konkurss

Metu konkurss

Konkursa dialogs

Sarunu procedūra

Termiņu saīsināšana

Iepirkuma procedūra	Iepriekš publicēts informatīvais paziņojums	Paziņojums ES OV nosūtīts elektroniski	Nodrošināta tieša elektroniska pieeja procedūras dokumentiem	Galējas nepieciešamības gadījumā
Atklāts konkursa piedāvājums	52 → 36 (22)	-7 (52 - 7) (36 (22) - 7)	-5 (52 - 5) (52 - 7 - 5) (30 - 5)	
Slēgta konkursa piedāvājums	40 → 36 (22)		-5 (40 - 5) (25 - 5)	10
Sarunu procedūras, iepriekš publicējot paziņojumu / slēgta konkursa pieteikums		-7 (37 - 7)		15

**“B” daļas pakalpojumu
iepirkumi**

Pakalpojumu līgumu nomenklatūras B daļa

17.	Viesnīcu un restorānu pakalpojumi	23.	Izmeklēšanas un apsardzes pakalpojumi
18.	Dzelzceļa transporta pakalpojumi	24.	Izglītības un profesionālās apmācības pakalpojumi
19.	Ūdenstransporta pakalpojumi	25.	Veselības un sociālās aprūpes pakalpojumi
20.	Transporta atbalsta un palīgpakalpojumi	26.	Atpūtas, kultūras un sporta pakalpojumi
21.	Juridiskie pakalpojumi	27.	Citi pakalpojumi
22.	Personāla meklēšanas un nodrošināšanas pakalpojumi, izņemot darba līgumus		

“B” daļas pakalpojumu iepirkumi (8.panta septītā daļa)

- Ja līgumu slēdz par likuma 2.pielikuma “B” daļā minētajiem pakalpojumiem, pasūtītājs var nepiemērot likumā noteiktās iepirkuma procedūras,
izņemot Publisko iepirkumu likuma
17. pantā (tehnisko specifikāciju sagatavošana),
27.pantā (rezultātā paziņojuma publicēšana IUB),
32.pantā (pretendentu informēšana par rezultātiem),
35.panta pirmajā daļā (iepirkuma norises dokumentēšana)
un
67.pantā (līguma slēgšanas kārtība un termiņi)
paredzētās prasības.

“B” daļas pakalpojumu iepirkumi (8.panta septītā daļa)

- Pasūtītājs pirms iepirkuma veikšanas publicē paziņojumu par veicamo iepirkumu savā mājaslapā internetā, norādot
  - piedāvājumu iesniegšanas termiņu un
  - vietu, kurā pieejamas tehniskās specifikācijas.

“B” daļas pakalpojumu iepirkumi (8.panta 7.¹daļa)

- Pasūtītājs ir tiesīgs nepublicēt 8.panta septītajā daļā minēto paziņojumu par veicamo iepirkumu,
  - ja tas nav objektīvi iespējams pasūtītājam neparedzamu ārkārtas apstākļu rezultātā
- vai
- ja tehnisku vai māksliniecisku iemeslu dēļ, vai tādu iemeslu dēļ, kuri saistīti ar izņēmuma tiesību aizsardzību, līgumu var izpildīt tikai konkrēts piegādātājs.

“Mazie iepirkumi”

“Mazie” iepirkumi

- “Mazie” iepirkumi - iepirkumi, kuru līgumcena (bez PVN) **piegāžu un pakalpojumu līgumiem - no 3000 latu līdz 20 000 latu un būvdarbu līgumiem - no 10 000 latu līdz 120 000 latu.**
- Iepirkumu norisi regulē tikai 8.¹ pants.

“Mazie” iepirkumi – iepirkuma komisija

- Lai veiktu “mazos” iepirkumus, pasūtītājs izveido kompetentu iepirkuma komisiju (*vismaz 3 locekļu sastāvā, var pieaicināt ekspertu*).
- Uz iepirkuma komisijas darbību attiecas likuma 23.panta pirmās, otrās un trešās daļas noteikumi (*interestu konflikta novēršana, apliecinājumi*).
- Iepirkuma komisija lēmumus pieņem šā likuma 24.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā (*minimālais locekļu skaits lēmumu pieņemšanai, balsošana*).

“Mazie” iepirkumi – iepirkuma komisija

- Iepirkuma komisija nosaka:
  - pamatotas un objektīvas prasības **attiecībā uz pretendentiem** un iepirkuma priekšmetu, nodrošinot, ka minētās prasības nerada nepamatotus ierobežojumus konkurencei iepirkumā;
  - kritērijus, ko ņems vērā, lai no prasībām atbilstošajiem piedāvājumiem izvēlētos visizdevīgāko piedāvājumu.

“Mazie” iepirkumi - izziņošana

- Pasūtītājs publicē paziņojumu par plānoto līgumu IUB mājaslapā internetā, nosakot piedāvājumu iesniegšanas termiņu, kas **nav īsāks par 10 dienām (neskaitot valstī oficiāli noteiktās svētku dienas)** no dienas, kad paziņojums par plānoto līgumu ir publicēts IUB mājaslapā internetā.
- Pasūtītājs publicē savā mājas lapā prasības attiecībā uz **pretendentiem** un iepirkuma priekšmetu, izvietojot šīs prasības ne vēlāk, kā paziņojums par plānoto līgumcenu publicēts IUB mājaslapā internetā, un nodrošina tām **brīvu un tiešu pieeju**.

“Mazie iepirkumi” – piedāvājumu iesniegšana

- Iesniedzot piedāvājumu, **pretendents pievieno apliecinājumu,**

ka nav pasludināts tā maksātspējas process, tā saimnieciskā darbība nav apturēta vai pārtraukta, nav uzsākta tiesvedība par tā bankrotu, tas līdz līguma izpildes paredzamajam beigu termiņam nebūs likvidēts;

tam Latvijā un valstī, kurā tas reģistrēts (ja nav reģistrēts Latvijā), nav nodokļu vai valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu parādi, kas kopsummā pārsniedz 100 latus.

“Mazie” iepirkumi – lēmuma pieņemšana

- Pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām iepirkuma komisija izvērtē iesniegtos piedāvājumus un izvēlas vienu vai vairākus piedāvājumus atbilstoši iepriekš noteiktajām prasībām un kritērijiem.
- Izziņu pieprasīšana - 8¹. piektā daļa.

“Mazie” iepirkumi – lēmuma noformēšana un izsniegšana

- Lēmumā, ar kuru tiek noteikts uzvarētājs, papildus norāda visus noraidītos pretendētus un to noraidīšanas iemeslus, visu pretendentu piedāvātās līgumcenas un par uzvarētāju noteiktā pretendenta salīdzinošās priekšrocības.
- Pasūtītājs 3 darbdienu laikā pēc pretendenta pieprasījuma saņemšanas izsniedz vai nosūta pretendētājam lēmumu

“Mazie” iepirkumi- līguma slēgšana

- Pasūtītājs slēdz iepirkuma līgumu ar iepirkuma komisijas izraudzīto piegādātāju.
- Likums neparedz gaidīšanas periodu no lēmuma pieņemšanas līdz līguma noslēgšanai.
- Pasūtītājs ir tiesīgs pārtraukt iepirkumu un neslēgt līgumu, ja tam ir objektīvs pamatojums.

“Mazie” iepirkumi – piemērošanas izņēmumi

- Pasūtītājs ir tiesīgs nepiemērot 8.¹ panta noteikumus, ja tiek slēgti likuma 3., 4. un 5.pantā minētie līgumi (likumā noteiktie izņēmumi).
- Pasūtītājs **ir tiesīgs nepiemērot 8.¹ panta ceturtais daļas noteikumus**, ja līgums tiek slēgts par šā likuma 2.pielikuma “B” daļā minētajiem pakalpojumiem vai iepirkums atbilst šā likuma 63.panta nosacījumiem (sarunu procedūra, nepublicējot paziņojumu par līgumu).

“Mazie iepirkumi”, kuri atbilst 63.panta nosacījumiem

- Pasūtītājs ir tiesīgs nepiemērot 8.¹ panta ceturtais daļas noteikumus (8.¹panta 10.daļa).
- Pasūtītājam nav jāsaņem IUB atļauja, lai piemērotu 8.¹panta 10.daļu – pasūtītājs pats izvērtē iepirkuma atbilstību Publisko iepirkumu likuma 63.pantam (63.panta nosacījumi jāinterpretē ļoti precīzi, tos nepaplašinot!).
- Ne vēlāk kā 5 darba dienas pēc tam, kad noslēgts līgums, pasūtītājs publicē informatīvu paziņojumu par noslēgto līgumu IUB mājaslapā.

“Mazie” iepirkumi – pārsūdzība

- Pasūtītāja lēmumu var pārsūdzēt tiesā likumā noteiktajā kārtībā.
- Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?

BVK kontakti

Mājas lapa: <http://www.macibuiestade.lv>

Telefona.Nr.: 67225211

e-pasts: info@macibuiestade.lv

Adrese: Dagdas iela 4, Rīga, LV-1003

